

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Lärosäte: Stockholms universitet
Forskarutbildningsämne: Historia
Licentiatexamen: Ja
Doktorsexamen: Ja

Aspektområde: område, miljö och resurser

Aspekt: Forskarutbildningsämne

Bedömningsgrund:

Avgränsningen av forskarutbildningsämnet och dess koppling till den vetenskapliga/ konstnärliga grunden och beprövad erfarenhet är välmotiverad och adekvat. Forskarutbildningsämnets relation till området för forskarutbildning är adekvat (för de lärosäten som har examensrätt för område för forskarutbildning).

Forskarutbildningsämnet historia vid Stockholms universitet är placerat vid Historiska institutionen. Ämnet är definierat som studiet av människans historiska livsvillkor och förutsättningar vad gäller politiska, sociala, ekonomiska och kulturella förhållanden från tidig medeltid till dagens samhälle. Vad gäller avgränsning av ämnet kan sägas att vid Stockholms universitet finns institutioner med specialinriktningar inom det historiska fältet – i vid mening – bl.a. arkeologi, antikens kultur och samhällsliv, etnologi, idéhistoria, ekonomisk historia, religionshistoria samt vid närliggande lärosäten teknikhistoria (Kungliga tekniska högskolan) och militärhistoria (Försvarshögskolan). Detta ger sammantaget en naturlig ämnesmässig avgränsning för forskarutbildningen vid Historiska institutionen, även om det finns överlappningar med nämnda institutioner och i flera fall ett aktivt samarbete.

Institutionen erbjuder doktoranderna ett brett spektrum av ämnesmässiga fördjupningar när de ska välja avhandlingsämne. Kronologiskt, där vi täcker perioden från tidig medeltid fram till sent 1900-talet, och temamässigt, där vi har flera olika forskningsinriktningar. Institutionens forskning kännetecknas alltså av både bredd och djup och ämnena för doktorandernas avhandlingsarbeten uppvisar därför stor variation. På institutionen finns särskild fördjupad kompetens inom sju så kallade ”profilområden”: medeltidens historia, äldre historia/förmodern historia, urban historia, genushistoria, idrottshistoria, modern politisk och social historia samt maritim historia. Under några perioder har det även funnits seminarium för historiebruk- och historiedidaktik. Sammantaget bildar dessa profilområden en ram för institutionens mer fördjupade forskningskompetens. Till respektive profilområde finns ett antal professorer, docenter, lektorer, fristående forskare och doktorander kopplade. Varje profilområde leds av en profilområdesansvarig – professor eller docent – som regelbundet anordnar forskningsseminarier, temadagar och konferenser med både interna och externt inbjudna föredragshållare och presentatörer.

Vid institutionen finns också tre särskilda centrumbildningar och institut placerade:

- Centrum för medeltidsstudier som inrättades 2008 med finansiering av tre externa forskningsstiftelser för att främja forskning om medeltiden.
- Centrum för maritima studier som startade 2010 i ett samarbete mellan Stockholms universitet och Statens maritima museer för att stärka det maritima tvärvetenskapliga forskningsfältet inom ämnena historia, etnologi och arkeologi.
- Vid institutionen finns, med rötter från 1950-talet och Stockholms högskolas tid, Stads- och kommunhistoriska institutet placerat - ett samarbetsprojekt mellan Stockholms universitet, Stockholms stad och Sveriges kommuner och Landsting.

Vidare kan nämnas att Kulturvetarprogrammet sen 1970-talet är placerat vid Historiska institutionen.

Sammantaget finns vid institutionen således en rik och bred flora av olika kompetenser i historieämnet, både vad gäller tidsmässig bredd och inom ett antal specialområden.

Institutionen har sina lokaler samlade på två våningsplan på Stockholms universitets campus i Frescati. Den sammanhållna miljön innebär att vid sidan av de formella seminarierna förekommer många spontana diskussioner och samtal om både historievetenskapliga ämnen och aktuella samhällsfrågor. Möjligheten till mer informella möten och samtal mellan seniora forskare och doktorander bidrar till kreativiteten i vår forskningsmiljö, en i svenska sammanhang ovanligt stor "kritisk massa" inom ämnet historia. Doktoranderna samlas också ungefär varannan vecka till ett specifikt doktorandseminarium där alla doktoranders forskning ventileras. Deltagandet i detta seminarium är obligatoriskt. Vi kommer att återkomma till detta seminarium flera gånger i denna framställning.

Den exakta siffran för antalet aktiva doktorander inom utbildningen är i viss mån en definitionsfråga. I anvisningarna från UKÄ till denna självvärdering efterfrågas samtliga doktorander som antagits de senaste 15 åren, från ht 2001. En sådan lista innehåller 29 namn där dock fem har varit inaktiva i flera år – men inte formellt av sagt sig sin plats. En person disputerade sommaren 2016 och tog ut examen ht 2016. Antalet aktiva doktorander med individuell studieplan ht 2016, som sätts upp på UKÄ:s "slumpningslista", är därmed 23 stycken, varav två hunnit ta ut examen under ht 2016. Nämnas kan att vid institutionen finns ytterligare 2-3 delvis aktiva doktorander antagna före ht 2001 som av olika skäl haft längre uppehåll i doktorandstudierna men som nu är aktiva igen med god prognos om disputation.

Licentiatexamen är enligt vår allmänna studieplan en möjlig etappavgång från forskarutbildningen. Vi utlyser alltså inte några speciella licentiatplatser. Med tanke på att ingen doktorand antagen efter 2001 har valt licentiatexamen som en etappavgång kommer den här självvärderingen enbart att koncentrera sig på vår forskarutbildning som leder fram till en doktorsavhandling.

Aspektområde: område, miljö och resurser

Aspekt: Personal

Bedömningsgrunder:

A. Antalet handledare och lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens innehåll och genomförande.

B. Handledarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling följs systematisk upp i syfte att främja hög kvalitet i utbildningen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vid institutionen fanns vid slutet av år 2016, 10 professorer, 8 docenter, 12 lektorer och 14 projektforskare, samt ett antal emeritus som fortsatt är aktiva inom sitt forskningsområde. Det betyder sammantaget drygt 40 personer som disputerat i historieämnet eller – i några enstaka fall – i närliggande ämnen som ekonomisk historia eller idéhistoria. Merparten av dessa fungerar som antingen huvudhandledare eller handledare inom forskarutbildningen. Några av handledarna har flera handledaruppdrag. Institutionens samarbete med Uppsala universitet om en gemensam forskarskola, som startade 2008, har inneburit att tillgänglig handledarkompetens förstärkts ytterligare.

När det gäller handledarkollegiets sammansättning kan konstateras att av de 33 aktuella handledarna är 11 kvinnor och 22 män. Bland handledarna är 13 professorer (varav fem kvinnor), 13 docenter och 7 lektorer. 11 av handledarna har sin huvudanställning vid annat lärosäte vilket främst beror på att det i vissa fall ansetts lämpligt att rekrytera externa forskare som handledare för att få särskild specialkompetens, mot bakgrund av doktorands val av avhandlingsämne. Vi har därför handledare som är anställda vid universitetet i Tromsø, vid universitetet i Oslo, vid Göteborgs universitet samt högskolan i Jönköping. Ytterligare en grupp av externa handledare är de som då handledaruppgiften inleddes hade sin anställning på Stockholms universitet men som senare har bytt arbetsplats. För doktorandens bästa försöker institutionen i dessa fall i samförstånd ordna så att handledaruppgiften ändå kan fullföljas under doktorandens hela utbildningstid. I nuläget gäller detta tre handledare vid Södertörns högskola, Lunds universitet respektive Örebro universitet. Vidare är tre av handledarna anställda vid Uppsala universitet, en naturlig del av vårt samarbete kring vår gemensamma forskarskola i historia, som vi återkommer till längre fram.

Vad gäller handledarkollektivets vetenskapliga kompetens och kompetensutveckling inom historieämnet kan konstateras att flertalet är mycket aktiva inom det historievetenskapliga fältet och deltar kontinuerligt i olika seminarier, anordnar konferenser, skapar nya kurser, publicerar böcker och artiklar och framträder med föredrag och *papers* vid större nationella och internationella vetenskapskonferenser. Många av handledarna har också varit framgångsrika vad gäller att söka och erhålla externa forskningsbidrag. Vi menar att förmågan att erhålla externa forskningsbidrag tydligt pekar på den vetenskapliga kompetensen hos institutionens forskare/handledare. I den knivskarpa konkurrens som råder inom humaniora har de senaste åren, 2011–2016, ett trettiotal större externa forskningsanslag tillfallit lärare och forskare knutna till institutionen, i snitt fem till sex nya projekt per år. År 2015 var extra framgångsrikt med elva nya externt finansierade forskningsprojekt, varav fem från Riksbankens jubileumsfond och ett från Vetenskapsrådet, övriga från privata stiftelser som Wallenbergs, Torsten Söderbergs och Magnus Bergvalls stiftelser. Några av forskningsanslagen genom åren har haft en storlek som även möjliggjort anställandet av

doktorander. För närvarande är tre av våra doktorander anställda inom ramen för externt finansierade forskningsprojekt. Ytterligare fyra doktorander deltar i någon av Stockholms universitets forskarskolor eller forskarskoleliknande aktiviteter.

Framgångarna med att erhålla externa forskningsmedel innebär att det under de senaste sex åren i snitt funnits mellan 20-25 pågående forskningsprojekt i historia vid institutionen. Ett annat vedertaget mått på vetenskaplig kompetens och aktivitet är givetvis det totala antalet vetenskapliga publiceringar. Institutionen uppvisar siffror varje år på mellan 120-150 olika publiceringar. År 2013 noterades en topp om 158 publiceringar. Det rör sig i snitt mellan åtta och tio böcker årligen, trettio till femtio uppsatser eller kapitel i antologier och ungefär lika många artiklar i vetenskapliga tidskrifter, sedan år 2011.

Det finns även andra mätbara faktorer som visar på forskarkollegiets kompetens. Till exempel kan framhållas de konferenser och workshops med inbjudna kolleger från andra lärosäten inom och utanför Sverige. Antalet gäster brukar vara i storleksordningen 25-30 varje år. Vad gäller antalet framlagda *papers* och presentationer av pågående forskningsprojekt vid nationella och internationella konferenser ligger snittet på mellan 75 och 100 varje år, med en topp år 2014 då institutionen var värd för Svenska historikermötet med 550 deltagare och strax över 100 olika forskningssessioner och föredrag.

Ett annat mått och ett slags kvitto på det ovan nämnda är antalet befordringar inom lärarkåren, där de senaste åren tio lektorer – sju män och tre kvinnor – befordrats till docenter och tre personer, två kvinnor och en man, befordrats till professorer.

Vidare finns bland institutionens personal ett antal forskare som förhållandevis ofta deltar i offentliga samhällsdebatter via tidningsartiklar, radio- och TV-program eller bidrar med sina specialkunskaper om historia och samhällsutveckling. Institutionens forskare och lärare erhåller i snitt 10-15 utmärkelser eller stipendier varje år; de anlitas till betygsnämnder vid andra universitet och högskolor ett tiotal gånger årligen samt utför sakkunniguppdrag vid tjänstetillsättningar och liknande ca 20 gånger per år.

Sammantaget ger dessa kvantitativa uppgifter en tydlig indikation på att institutionens forskare, lärare och handledare är synnerligen aktiva och innehar hög kompetens inom det historievetenskapliga fältet. Institutionen blev också 2008 och 2015 utsett till ett av de ledande forskningsområdena vid Stockholms universitet. Som ledande forskningsområde har institutionen fått del av särskilda och öronmärkta forskningsmedel från universitetet men har också genomgått flera utvärderingar. Stödet från universitetet har spelat en viktig roll för att göra institutionen till den stora och breda forskningsmiljö som vi är idag. Detta har givetvis också ökat tillgången på erfarna och kompetenta handledare inom forskarutbildningen.

Institutionens expansion har även gällt nyrekrytering av såväl professorer som lektorer. De senaste fem åren handlar det om fem nya tillsvidareanställda lektorer och två nya professorer, den ene disputerad och med forskningserfarenhet från Tyskland med specialkompetens kring stadshistorisk forskning, den andre från Odense universitet i Danmark med medeltidens historia som specialområde. Ingen av de senare arbetade tidigare vid institutionen och rekryteringen av dem har inneburit att vår forskningsmiljö och vårt handledarkollegium fått viktiga tillskott av erfarenheter från andra lärosäten.

Vad gäller handledarnas kompetensutveckling finns vid universitetet en särskild handledarutbildning gällande handledning inom forskarutbildningen. Utbildningen anordnas av universitetets universitetspedagogiska enhet och innebär en kurs med fyra-fem heldagar med några veckors mellanrum, där deltagarna från universitetets olika ämnesområden och institutioner förväntas delta aktivt med presentationer och utförliga skrivuppgifter om det

egna ämnesrådets rutiner och erfarenheter. Kursen erbjuder således intressanta och berikande tvärvetenskapliga perspektiv på handledningsarbetet i praktiken. Historiska institutionens policy sedan några år tillbaka är att alla som får nya handledaruppdrag inom forskarutbildningen ska gå denna kurs, särskilt gäller det nya och yngre handledare där detta önskemål idag uppfylls till nära hundra procent. Av de nuvarande 33 handledarna har majoriteten gått handledarutbildning. I takt med generationsväxlingen kommer sannolikt inom några få år samtliga handledare ha gått handledarutbildningen.

Handledarkollegiet, som sammanträder varje termin, spelar en central roll i handledarnas kompetensutveckling. Här har institutionen påbörjat ett utvecklingsarbete eftersom handledarna har en nyckelroll genom hela utbildningen. Det är handledarna som har den kontinuerliga och nära kontakten med respektive doktorand och det vilar ett stort ansvar på handledarna att följa, styra, uppmuntra och rikta konstruktiv kritik till doktoranden fram till färdig avhandling och examen. Att handleda en doktorand är en speciell resa för alla inblandade, en relation som ser olika ut i varje enskilt fall. Vad som fungerar bra för en doktorand vad gäller handledningsteknik fungerar sämre med en annan. Ett stort mått av psykologi och frågan om personkemi finns alltid närvarande. Hur mycket ska en handledare styra och pressa på, när ska det gasas respektive bromsas? Hur mycket synpunkter är lämpligt att framföra innan det blir kontraproduktivt? Särskilt i slutskedet av utbildningen kan dylika frågeställningar uppstå. Utvecklingsarbetet inom handledarkollegiet handlar om ett långsiktigt arbete att ändra gamla strukturer och mentaliteter där handledarna inte ville att någon skulle blanda sig i deras relationer med ”deras” doktorander. Det innebär att snabbare och mer naturligt kunna ta hjälp av andra handledarkollegor om något kört fast med handledarsituationen.

Handledarkollegiet följer också upp forskarutbildningen liksom varje doktorands utveckling och läge inom forskarutbildningen. Till grund för kollegiets diskussioner ligger bland annat doktorandernas individuella studieplaner (ISP) och de årliga uppdateringarna. Vid kollegiet diskuteras eventuella handledarbyten som kan vara föranledda antingen av doktorandernas begäran om att få byta handledare eller av det faktum att handlarna går i pension eller börjar arbeta på en annan arbetsplats. Dessa frågor kräver en stor öppenhet inom kollegiet, för att eventuella problem med handledarskapet eller doktorandens situation ska uppmärksammas och kunna åtgärdas på ett så tidigt stadium som möjligt. Detta är ingen enkel och självklar hantering, men en strävan finns att i ökad utsträckning se alla doktoranders utveckling som hela handledarkollegiets gemensamma angelägenhet. Målsättningen är att handledarna ska kunna ta hjälp av varandra kontinuerligt, inte bara då mer allvarliga problem föreligger. I syfte att höja kompetensen och medvetenheten kring handledarfrågor har vi vid ett tillfälle bjudit in en pedagogisk expert som föreläste om olika aspekter av handledarrollen och relationen doktorand-handledare, till ett möte där både doktorander och handledare var välkomna. Likaså har den gemensamma forskarskolan Stockholm-Uppsala vid ett tillfälle anordnat ett seminarium med en inbjuden expert kring fenomenet ”skrivkramp” och metoder för hur man kan komma ur det.

Institutionen har också en forskarutbildningsnämnd som vanligtvis sammanträder en gång per läsår, vid behov oftare. Samtliga handledare kallas till dessa möten. Vid nämnden tas ett antal formella beslut om bl.a. kommande forskarutbildningskurser. Här deltar också institutionsledningen och doktorandrepresentanter.

Institutionen har en gemensam så kallad forskardag per år för hela personalen då samtliga personalkategorier inklusive doktoranderna bjuds in till en heldag på en kursgård, där inbjudna föreläsare följt av smågruppsdiskussioner aktualiserar och analyserar olika teman kring institutionens forskningsverksamhet, däribland forskarutbildningen.

Här har tecknats en positiv bild av institutionens och handledarnas kompetens inom det historievetskapliga fältet men givetvis finns saker som vi behöver förbättra. En aspekt är att försöka öka andelen kvinnliga handledare, idag ca 30 %. Vid kommande fördelning av handledaruppdrag är detta en faktor som uppgraderas vid sidan av övriga aspekter om specialkompetens för aktuella doktorandens valda ämnesområde och en jämn belastning av arbetsuppgifter av institutionens personal. Ett annat område med utvecklingspotential är att arbeta vidare med idén om mer organiserat samarbete och ökat erfarenhetsutbyte inom handledarkollegiet.

Aspektområde: Område, miljö och resurser

Aspekt: Forskarutbildningsmiljö

Bedömningsgrunder:

A. Forskningen/den konstnärliga forskningen vid lärosätet har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå kan bedrivas på en hög vetenskaplig/konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället både nationellt och internationellt.

B. Forskarutbildningsmiljön följs systematiskt upp för att säkerställa hög kvalitet. Resultatet av uppföljningen omsätts vid behov i kvalitetsutvecklande åtgärder och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Detta avsnitt fokuseras främst på doktorandernas forskarutbildningsmiljö, institutionens arbete med att säkerställa progression och kvalitet vad gäller doktorandernas forskning och doktorandgruppens sammansättning.

Grundprincipen vid vår institution är att alla doktorander som antas ska erbjudas en anställning som doktorand under fyra år, med möjlighet till förlängning på grund av institutionstjänstgöring om maximalt 20 %. Doktorander vars finansiering tagit slut erbjuds samma villkor som de som har finansiering, så länge de är aktiva i betydelsen att de går framåt i sin forskarutbildning. Detta innebär att dessa doktorander fortsatt får lika mycket handledning som när de var anställda, de har också tillgång till en arbetsplats med allt vad dit hör och erbjuds att delta i institutionens alla aktiviteter som personalkonferenser och medarbetarsamtal.

Varje doktorand har två handledare varav minst en ska ha docentkompetens. Doktorand med full aktivitetsgrad har rätt till 40 klocktimmars handledning varje termin, inklusive läsning av avhandlingstext. Timmarna fördelas mellan handledarna, och den rekommenderade fördelningen är 60 % för huvudhandledaren och 40 % för handledaren (biträdande handledare). Handledarna kan dock komma överens om en annan fördelning. Fördelningen av tiden mellan handledarna ska synliggöras i doktorandens ISP och i den årliga uppdateringen. För doktorander med lägre aktivitetsgrad justeras handledningens omfattning.

När det kommer till forskarutbildningens vardag är doktorandseminariet, tillsammans med de obligatoriska och valbara kurserna, handledningen och forskarskolans aktiviteter de viktigaste komponenterna.

Doktorandseminariet är ryggraden i doktorandernas seminarieverksamhet och deltagandet är obligatoriskt. Seminariet har en fast tid och veckodag och sammanträder i snitt varannan vecka under terminstid. Vid seminarierna diskuteras doktorandernas PM och deras avhandlingsavsnitt. Seminariet diskuterar ibland också frågor av mer generell vetenskaplig karaktär. De gästdoktorander som vistas vid institutionen ombeds också presentera sin forskning på doktorandseminariet och, ifall de behärskar svenska, uppmanas de att delta regelbundet. Doktorandseminariet leds av två professorer eller docenter som delar på ansvaret under tre till fyra terminer varefter nya seminarieledare tar vid. Skiftet sker inte samtidigt för bägge professorerna utan växelvis avlösning eftersträvas för att behålla kontinuitet. Målsättningen är en jämn könsfördelning bland seminarieledarna och att deras specialkompetens kompletterar varandra när det gäller äldre respektive modern historia. I den allmänna studieplanen betonas att doktorandseminariet är en viktig och central del av

forskarutbildningens målsättning att stegvis skola in doktoranderna i den historievetenskapliga miljön, det vetenskapliga hantverket och seminarietraditionens rutiner. Här tränas till exempel kollegial bedömning som är en grundprincip i forskarsamhället: varje blivande forskare måste kunna framställa, presentera och argumentera för sina resultat på ett begripligt sätt för kolleger på ett seminarium vars uppgift är att kritiskt granska och diskutera forskningsresultaten. Som ett led i detta tränas doktoranderna även att framföra konstruktiv kritik och relevanta synpunkter på andras arbete. Doktorandseminariet ger avancerade färdigheter i att både skriftligt och muntligt diskutera och argumentera för och emot vetenskaplig metodik, teoretiska angreppssätt och andra forskningsrelaterade frågor och problemområden. En generell målsättning med doktorandseminariet är således att utveckla doktorandernas intellektuella självständighet och vetenskapliga redlighet.

Samarbetet med en gemensam forskarskola i historia som inleddes av de historiska institutionerna vid Uppsala respektive Stockholms universitet år 2008 har avsevärt breddat doktorandernas forskarutbildningsmiljö, vilket också var avsikten med samarbetet. Forskarskolan har gett doktoranderna ökade möjlighet till kontakt och erfarenhetsutbyte med doktorandkollegor och seniora forskare inom olika specialområden. Samarbetet i forskarskolan innebär en gemensam antagningsprocess till forskarutbildningen, gemensamma obligatoriska kurser, tillgång till handledare från båda lärosäten samt ett årligt internat och en årlig doktoranddag. Vid internaten och doktoranddagen framträder oftast inbjudna expertföreläsare varvat med doktorandernas presentationer av sin forskning.

Doktorander uppmanas också att utnyttja institutionens övriga specialseminarier för att successivt bli delaktiga i olika forskningsnätverk. Institutionen har utöver doktorandseminariet åtta ordinarie seminarier som sammanträder regelbundet: Medeltidsseminariet, Äldrehistoriska seminariet, Genusseminariet, Urbanhistoriska seminariet, Idrottshistoriska seminariet, Maritima seminariet, Seminariet för modern politisk och social historia samt Forskarseminariet. Forskarseminariet är ett mer generellt seminarium som ett komplement till de mer specialinriktade profilseminarierna och ett forum för att bjuda in forskare som kan intressera flera av våra profilområden. Innehållet i de övriga seminarierna varierar. Här presenterar kolleger från andra lärosäten liksom institutionens egna forskare sin pågående eller avslutade forskning, olika teman kopplade till de olika forskningsområdena diskuteras och ansökningar om forskningsbidrag granskas noggrant. Det sistnämnda, att kollegialt diskutera varandras ansökningar innan de sänds in har visat sig vara en uppskattad och bra metod, som sannolikt haft viss betydelse för den framgång vad gäller beviljade forskningsansökningar som institutionen upplevt under senare år. Detta gäller i hög grad de nydisputerade doktoranderna som på detta sätt kan få kollegialt stöd och tips av mer seniora forskare då de kanske för första gången formulerar projektansökningar av olika slag.

Institutionen försöker ge alla doktorander förutsättningar till kontakter med andra doktorander och forskare vid andra universitet, både nationellt och internationellt. Stockholms universitets internationella kontaktnät och samarbetspartners, samt Erasmusprogrammet och Nordplus erbjuder vissa möjligheter men doktoranderna och deras handledare har också varit framgångsrika i att själva skapa egna internationella kontakter. De senaste sex åren har, enligt institutionens årsberättelser, 22 doktorander, i snitt mellan tre och fyra per år, vistats en period vid utländskt universitet som gästdoktorand. Institutionen har under samma period tagit emot 19 utländska gästdoktorander. Institutionens utresande doktorander väljer lärosäten i olika länder, åren 2012 och 2013 till exempel var doktorander från institutionen gästdoktorander i Oxford, Tel Aviv, Minnesota, Washington, Pamplona, Macao, Canberra och New York. Institutionen deltar också i det nordiska skrivbordsutbytet för doktorander, som organiseras av historiska institutionen i Lund.

Formellt ansvarig för att forskarutbildningen och dess miljö upprätthåller god kvalitet är institutionsstyrelsen för Historiska institutionen, ledningsgruppen för forskarskolan Stockholm-Uppsala och institutionens forskarutbildningsnämnd. I samtliga nämnda organ finns doktorandrepresentanter med.Handledarkollegiets möten, studierektor för forskarutbildningen och institutionsledningen, liksom Doktorandrådet, arbetar också fortlöpande med att säkerställa utveckling och kvalitet inom utbildningens alla delar.

Vad gäller doktorandgruppens sammansättning finns det bland de aktiva doktoranderna som antagits efter 2001 tretton män och tio kvinnor. Könsfördelningen har varierat något under åren men har det senaste decenniet rört sig inom spannet 60 % – 40 %. När det gäller åldersfördelningen bland doktoranderna kan sägas att tyngdpunkten ligger i spannet under 35 år, där återfinns 15 av de 23 aktuella doktoranderna; 8 av dem har inte fyllt 30 år medan 8 doktorander är äldre än 35 år. Vi kan konstatera att de generella regeländringarna om att antagning till forskarutbildning enbart får göras med full finansiering i fyra år har inneburit tre tydliga trender: 1/ Antalet antagna doktorander har successivt minskat; 2/ åldern på de nyantagna har sjunkit; 3/ de antagna tenderar att bli fortare färdiga med sin doktorsexamen. Tidigare ordning med mindre strikt regelverk om finansiering redan vid antagning till forskarutbildning gav ett mer varierat utfall i samtliga de tre ovan nämnda aspekterna. Det fanns då fler doktorander vid institutionen, åldersstrukturen var mer varierad och tiden mellan antagning och disputation var längre generellt sett.

Då institutionen eftersträvar en jämn könsfördelning inom alla grupper är frågan om könsfördelning bland doktoranderna ständigt under uppsikt. Institutionen har en särskild jämställdhetsgrupp som på olika sätt arbetar med att informera och uppmuntra de kvinnliga studenterna redan på grundnivå om möjligheterna att studera vidare till de högre nivåerna. När det gäller könsfördelningen bland de sökande till forskarutbildningen har den under de senaste tre till fyra åren legat inom det spann som brukar anses jämställt: ca 40% av de sökande har varit kvinnor och 60 % män. Statistiken från de som sen har antagits till den gemensamma forskarskolan speglar tämligen väl fördelningen av de sökande. Vid den senaste antagningen i december 2016 antogs till Stockholms två platser en kvinna och en man, till Uppsalas tre platser två män och en kvinna.

Vad gäller doktorandernas egen forskning finns en stor spridning både tidsmässigt och tematiskt. Avhandlingsarbetet i historieämnet är oftast ett individuellt projekt och de allra flesta skriver monografier, sammanläggningsavhandlingar är ovanliga vid institutionen. Avhandlingsspråket är svenska eller engelska. Antalet avhandlingar på engelska har dock ökat påtagligt senare år jämfört med tidigare. Av de 17 avhandlingar som lagts fram vid institutionen under perioden 2012-2016, är åtta skrivna på engelska, nio på svenska.

Flertalet avhandlingssämnen kan insorteras inom institutionens profilmråden även om detta inte är något krav, några av doktoranderna har ämnen som anknyter till andra specialområden. Nämnas kan att institutionen genom åren har haft olika samarbeten med andra högskolor, t.ex. Södertörns högskola och Försvarshögskolan, samt externa forskarskolor, t.ex. Kulturhistoriska forskarskolan. Till dessa doktorander har oftast valts en handledare från institutionen och en extern handledare med aktuell specialkompetens. Vid institutionen finns också ett par doktorander med historiedidaktiska ämnen med koppling till skolämnet historia, inom ramen för en generell satsning vid universitetet på ämnesdidaktik.

Avhandlingssämnena för de doktorander som listas i tabell 1a som bifogas denna självvärdering fördelar sig kronologiskt relativt jämnt mellan äldre och modern historia. Fyra doktorander skriver om medeltiden, tio doktorander om tidigmodern tid och nio doktorander om modern tid. Utan att gå ned på detaljnivå kan vi konstatera att politisk historia,

socialhistoria och kulturhistoria är ungefär lika vanligt förekommande bland avhandlingssämnena. Doktorandernas avhandlingssämnena speglar institutionens bredd både tematiskt och kronologiskt.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas, visar bred kunskap och förståelse både inom forskarutbildningsämnet och för vetenskaplig metodik/konstnärliga forskningsmetoder inom forskarutbildningsämnet.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningens utformning och genomförande i syfte att säkerställa måluppfyllelsen. Resultaten av uppföljning omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vi kommer här att beskriva hur institutionen arbetar för att säkerställa att våra doktorander får en utbildning som garanterar en bred kunskap och förståelse inom historieämnet men också för vetenskaplig metodik mer generellt. Vi kommer i första hand att fokusera på frågorna om utbildningens uppläggning, progressionen och hur institutionen arbetar för att ge doktoranderna goda förutsättningar att nå de ovanstående målen och slutföra utbildningen inom planerad tidsram och med hög vetenskaplig kvalitet. Det främsta verktyget för att säkerställa doktorandernas förståelse inom historieämnet och för vetenskaplig metodik är naturligtvis själva avhandlingen. Vad gäller att säkerställa bredden på utbildningen sker detta främst genom de olika kurserna som doktoranderna läser, samt genom deltagande i doktorandseminariet där doktoranderna aktivt ska ta del av de andra doktorandernas forskning som många gånger ligger relativt långt ifrån deras eget forskningsämne. Även utlandsvistelser vid andra lärosäten, deltagande i konferenser samt de gemensamma aktiviteterna inom ramen för forskarskolan Stockholm-Uppsala bidrar till bred kunskap och förståelse inom historieämnet. Sedan höstterminen 2016 uppmuntrar vi också starkt våra doktorander att delta i Humanistiska fakultetens nystartade forskarskola. Denna forskarskola består av sammanhållna teman om 20 hp och fristående kurser om 7,5 hp, alla tvärvetenskapliga och med en hög vetenskaplig ambition. Deltagandet i dessa kurser både breddar och fördjupar studenternas kunskaper och färdigheter.

Forskarutbildningen i historia vid Stockholms universitet är poängmässigt strukturerad på så sätt att kursdelen omfattar 60 hp, två terminers studier, och avhandlingen 180 hp, sex terminers avhandlingsarbete. Kursdelen om 60 hp innehåller hälften obligatoriska kurser, andra hälften är valfria kurspoäng. De obligatoriska kurserna är Introduktionskursen; Teoritillämpning i historisk forskning; Historisk teori och historiska klassiker och Metodkurs i historiska vetenskaper. Dessa kurser ges alla av forskarskolan Stockholm-Uppsala. Tillsammans ger de breda kunskaper inom historieämnet men också insikter om de för humanvetenskaperna gemensamma metoderna och frågorna. Metodkursen tar bland annat upp diskursanalys och bildanalys, och den obligatoriska kurslitteraturen innehåller flera inslag av forskningslitteratur från andra discipliner. Kursen breddar även doktorandernas kunskaper i historieämnet eftersom kursen tar upp kvantitativ historisk metod, jämförande och transnationell historia och begreppshistoria. Kurserna Teoritillämpning och Historisk teori bidrar också till att ge doktoranderna en bredd i utbildningen. Lärandemålen för kursen i tillämpad teori slår till exempel fast att doktoranderna, efter att ha klarat av kursen, ska kunna redogöra för och värdera olika teoribildningar inom historievetenskaperna, bearbeta och analysera teoretiska och metodologiska problem samt relatera till andra forskningsprojekt än det egna, just för att vidga sin kompetens som forskare. Kursen i historisk teori innehåller

klassiska sociologiska, idéhistoriska och lingvistiska verk som spelat en stor roll för historieforskningens utveckling.

Som valbara kurser ska doktoranderna välja kurser med relevans för forskarutbildningen och avhandlingsämnet. Enligt den gällande allmänna studieplanen ska dock minst 7,5 hp av de valfria kurserna ägnas ett annat tema och en annan epok än själva avhandlingsämnet. De valbara kurserna kan tas på Stockholms universitet men också vid andra lärosäten, i Sverige eller utomlands. Det finns även möjlighet att tillsammans med handledarna skapa specifika litteraturkurser.

Tillsammans med det obligatoriska doktorandseminariet – där doktoranderna som tidigare understrukits aktivt ska ta del av, och granska, de andra doktorandernas forskning – garanterar de obligatoriska och valfria kurserna att doktoranderna får en bred forskarutbildning. Målsättningen är att doktoranderna efter avslutad utbildning med godkänd examen ska ha en bred såväl som djup vetenskaplig kompetens för att vara attraktiva för såväl fortsatt forskarkarriär inom akademien som för kvalificerade utredningsuppdrag på offentliga myndigheter, lärtjänster eller chefspositioner vid offentliga institutioner som museer och arkiv.

När det gäller att säkerställa utbildningens progression och det löpande avhandlingsarbetets kvalitet och till sist även avhandlingens kvalitet, har doktorandseminariet också en viktig roll. Doktoranden presenterar under den första eller senast i början av andra den terminen av utbildningen en genomarbetad avhandlingsplan som diskuteras på doktorandseminariet. Under utbildningens gång lägger doktoranden sedan fram sina avhandlingskapitel vartefter de färdigställts. När doktoranden närmar sig slutet av utbildningen ska merparten av avhandlingens centrala delar ha seminariebehandlats. Doktoranden sammanställer då ett första helhetsmanus som ventileras vid det så kallade slutseminariet, där seminariet och en inbjuden extern ”opponent”, oftast en kollega från ett annat lärosäte i Sverige eller utomlands, i detalj granskar och diskuterar doktorandens avhandling. Efter beaktande av slutseminariets synpunkter justerar doktoranden sitt manus som sen granskas på nytt av doktorandens två handledare. Efter godkännande av handledarna går manuset slutligen till en så kallad ”tredjeläsare”, en erfaren forskare vid institutionen som inte haft något direkt samröre med doktorandens avhandlingsarbete tidigare. Detta bör ske när doktoranden har ca två månader kvar på sin utbildning. Tredjeläsarens uppgift är att med nya, och kritiska, ögon se om manuset håller förväntad kvalitet för att släppas fram till disputation. Till tredjeläsarens hjälp finns ett formulär utarbetat med ett antal bedömningspunkter som tredjeläsaren ska utgå från. Om tredjeläsaren ger klartecken, eller endast har mindre synpunkter, påbörjas sedvanliga rutiner med att utse fakultetsopponent och betygsnämnd. Hela denna process, från de första presentationerna på doktorandseminariet till den sista granskningen av tredjeläsaren, utgör institutionens kontrollsystem för att försäkra sig om att doktorandernas forskning med god marginal håller den kvalitet som krävs för doktorsexamen.

En av de mest centrala aspekterna vid en utvärdering av en forskarutbildning kretsar rimligen också kring frågan om doktoranderna genomför utbildningen inom utsatt tid. Som tidigare nämnts kan det konstateras att trenden vid vår institution pekar mot att allt fler doktorander klarar av att slutföra sin utbildning i tid. Det är främst de doktorander som antagits under senare år som klarat av att bli färdiga med sina kurser och prestera ett avhandlingsmanus klart för disputation inom ramen för sin doktorandtjänst. Av de 17 doktorander som disputerat och tagit ut examen vid institutionen under de senaste fem åren har sju doktorander lyckats att både disputerat och få ut examen – vilket i sig kan ta lite tid – inom fem år från antagningsåret, tre har till och med klarat hela processen inom de fyra åren. Ytterligare sex doktorander blev färdiga på mellan sex och sju år. Vi tror att den positiva trenden till viss del kan förklaras med

de nya generella antagningsreglerna om krav på doktorandtjänst, full finansiering direkt från första dagen, som inneburit färre antagna och hårdare en konkurrens mellan målmedvetna studenter. Institutionen har också gjort aktiva insatser i syfte att ge doktoranderna de bästa möjligheterna och det bästa stödet för att klara utbildningen inom ramen för doktorandtjänsten. Bland dessa insatser kan nämnas den inom forskarskolan Stockholm-Uppsala framtagna så kallade ”modellstudieplanen” som är tänkt att fungera som ett praktiskt verktyg för både doktorander och handledare i deras planering, dels vid upprättande av den individuella studieplanen, dels för att tydliggöra utbildningens olika moment och när de olika etapperna bör vara avklarade.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas, visar förmåga att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade (konstnärliga) uppgifter inom givna tidsramar samt såväl i nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt. Doktoranderna ska också visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningen för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande är av hög kvalitet och att doktoranderna uppnår målen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vi kommer här att beskriva hur institutionen arbetar för att säkerställa att doktoranderna under utbildningen lär sig att planera hur en forskningsuppgift ska genomföras, att de har god metodkännedom och förmåga att fatta adekvata val vad gäller metod samt vid utbildningens slut kan presentera, förmedla och diskutera forskning i olika sammanhang och med olika publik och på så sätt bidra till andras lärande och samhällets utveckling.

Våra verktyg för att doktoranderna ska nå dessa mål är doktorandens arbete med den egna avhandlingen, den individuella handledningen, de obligatoriska och valbara kurserna, doktorandseminariet och institutionens övriga seminarier, samt slutseminariet och disputationen. Hit bör också räknas de förutsättningar som institutionen ger doktoranderna för att vistas en tid vid något annat lärosäte och för att delta i vetenskapliga konferenser.

Den egna avhandlingens betydelse för att uppnå de ovanstående målen om att kunna planera och genomföra kvalificerad forskning på utsatt tid, samt presentera och diskutera forskning, är så pass tydlig att vi inte kommer att fördjupa oss i detta utan istället gå igenom hur vi ger doktoranderna förutsättningar att nå dessa mål samt redogöra för hur vi säkerställer att de har de efterfrågade färdigheterna och förmågorna.

Det är ett av handledarnas viktigaste uppdrag att i början av forskarutbildningen tillsammans med doktoranden noggrant gå igenom olika aspekter av doktorandens forskningsuppgift såsom att formulera forskningsfrågan och val av metod och källor. Tillsammans gör handledarna och doktoranden upp en plan för hur forskningsuppgiften och de andra momenten i utbildningen ska genomföras inom ramen för doktorandens anställning, här kan modellstudieplanen som nämndes under aspekten Kunskap och förståelse vara en bra utgångspunkt. Den inledande planeringen för hur hela utbildningen ska genomföras speglas kortfattat i den individuella studieplanen. De årliga uppföljningarna av denna är ett viktigt pedagogiskt moment där planerna för det föregående året utvärderas och eventuella avsteg från planeringen diskuteras, samtidigt som planen för det kommande året fastställs. Det är också ett tillfälle att kontrollera doktorandernas förmåga att planera och genomföra kvalitativ forskning inom givna tidsramar, innan det är för sent att backa och göra om.

Doktorandseminariet ger vidare doktoranderna en god inblick i hur andra lägger upp sin forskning och använder sig av olika metoder, vilket också blir en form för att lära sig om

planering, metoder och genomförande. Genom att fortlöpande läsa doktorandkollegernas texter och kommentera deras forskning tränar doktoranderna på frågor om metod, planering och genomförande. Slutseminariet är nästa etapp i denna kollektiva kognitiva process. Här får doktoranden kommentarer från en extern part och blir tvungen att försvara de val hen gjort i förhållande till den egna forskningsuppgiften. För de ansvariga för forskarutbildningen är också detta en kontrollstation angående doktorandens förmågor och färdigheter på flera plan. ”Tredjeläsningen” (som beskrevs under aspekten Kunskap och förståelse) och disputationen är de sista kontrollstationerna i denna kedja för att bedöma om doktoranden behärskar forskningens alla väsentliga etapper. Själva avhandlingsarbetets framåtskridande, under handledarnas och övriga granskares överinseende, är alltså ett av våra viktigaste verktyg för att träna doktoranderna i att planera och genomföra forskning inom gällande tidsramar.

När det kommer till kursernas roll för att säkerställa ovanstående mål vill vi lyfta fram två av de obligatoriska kurserna som båda har starkt fokus på forskningsprocessens olika etapper och på metod- och teorival. Det är Introduktionskursen och kursen Teoritillämpning. På introduktionskursen får doktoranderna en tydlig bild av vilka krav som ställs på den som genomgår forskarutbildningen. Kursen tar bland annat upp själva forskningsprocessen och dess olika moment (undersökningen, de successiva presentationerna vid seminarier och konferenser, redovisningen av resultaten i form av artiklar eller monografier och granskningens olika etapper). På kursen Teoritillämpning fördjupas doktorandernas färdigheter vad gäller förmågan att med adekvata metoder genomföra ett forskningsprojekt. Genom kursens praktiska övningar lär sig doktoranderna att bearbeta och analysera teoretiska och metodologiska problem. Kursen inleds med att doktoranden skriftligen ska formulera de vetenskapliga utgångspunkterna för den egna forskningen samt göra en självreflexion vad gäller metodernas och de eventuella teoriernas validitet och reliabilitet. De ska också upprätta en disposition för avhandlingen. Längre fram på kursen ska varje deltagare fokusera ett specifikt metodproblem som de stött på i den egna forskningen. Deltagarna ska sedan hjälpa varandra, genom konstruktiv kritik, att lösa problemen. Efter övningen ska deltagarna kunna redovisa alternativa lösningar på sina problem. Deltagarna får också träna i att välja andra sätt att lägga upp analysen av forskningsunderlaget genom att presentera nya förslag på avhandlingsdisposition. Under kursens gång granskas doktorandernas presentation av den egna forskningen och avhandlingens disposition av två anonyma sakkunniggranskare, och som sista övning ska doktoranderna omformulera sin forskning och sin disposition utifrån de kommentarer de fått. I förhållande till introduktionskursen utgör alltså kursen Teoritillämpning en tydlig progression.

Förmågan att kommunicera vetenskap i olika sammanhang samt bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande, tränas på Introduktionskursen som bland annat diskuterar vetenskapens betydelse och olika former för forskningskommunikation. Genom att läsa framgångsrika ansökningar om forskningsbidrag lär sig doktoranderna hur forskningsprojekt kan presenteras på ett syntetiskt sätt, och de får öva på att göra en populärvetenskaplig presentation av den egna forskningen. Frågan om vad som utgör god vetenskap diskuteras också, och doktoranderna får lära sig att granska och kommentera andras forskning. Bland uppgifterna som tenteras på kursen ingår att inför ett av kurstillfällena skriva en resonerande text om vad som utgör bra historisk forskning och om vad konstruktiv kritik kan innebära. En annan tentamensuppgift är att skriva en reflexion över forskarrollen.

Förmågan att såväl skriftligt som muntlig presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i vetenskapliga sammanhang tränas också vid de obligatoriska doktorandseminarierna, där doktoranderna regelbundet måste presentera sin forskning och

läsa och kommentera andra doktoranders forskning. För att säkerställa att samtliga doktorander lär sig att diskutera forskning och forskningsresultat måste alla deltagare yttra sig i diskussionerna. Slutseminariet och inte minst disputationen är andra fundamentala stationer där doktorandernas förmåga att diskutera och granska vetenskap samt förmåga att argumentera stäms av.

För att de moment inom forskarutbildningen som vi just redogjort för kontinuerligt ska hålla jämn och hög kvalitet har vi vissa regler, som till exempel att alla handledarna ska ha doktorsexamen och att minst en av dem som lägst ska vara docent, eller att doktorandseminariet ska ledas av två erfarna forskare som ska vara docenter eller professorer. Vi utvärderar också kurserna inom forskarutbildningen, och kursansvariga och studierektor har till uppgift att se till att doktorandernas synpunkter tas till vara till nästa kurstillfälle.

Institutionen försöker också ge doktoranderna de bästa förutsättningarna för att kunna presentera sin forskning vid vetenskapliga konferenser, för att på så sätt uppöva sin förmåga att presentera och försvara sina forskningsresultat i dialog med forskarsamhället. Doktoranderna disponerar för detta egna expensmedel. Det är handledarnas uppgift att följa upp och uppmana doktoranderna att aktivt söka om att få delta i konferenser, nationella som internationella. Under år 2015 deltog till exempel fem av våra doktorander i sammanlagt fjorton internationella konferenser (uppgifterna är hämtade från institutionens senaste årsberättelse, den för 2015). Institutionen ser också positivt på att alla doktorander, även de som inte har ett forskningsämne som kräver detta, vistas en period vid något lärosäte utomlands. Som vi nämnt under aspekten Forskarutbildningsmiljö hjälper vi doktoranderna genom att ge dem tillgång till de internationella utbyten och nätverk som institutionen och Stockholms universitet är en del av. Institutionen ger också upp till sex månaders tjänstledighet för de doktorander som har fått ett stipendium som täcker hela vistelsen utomlands. Skälet till detta är att vi vet att en utlandsvistelse inte alltid är odelat positiv för doktorandens utbildning då det händer att värdinstitutionerna inte kan erbjuda vare sig seminarier eller handledarstöd. De doktorander som för sin forskningsuppgift behöver vistas utomlands gör det naturligtvis inom ramen för sin tjänst. Institutionen deltar också i det nordiska skrivbordsutbytet. Vi ser vistelserna vid andra lärosäten, svenska eller utländska, som ett ypperligt tillfälle för doktoranderna att träna på att presentera och diskutera forskning i vetenskapssamhället.

De årliga doktoranddagarna, som doktoranderna inom forskarskolan Stockholm-Uppsala själva ansvarar för, har också tagit upp frågor rörande såväl forskningsprocessen som forskningskommunikation. Under de senaste åren har till exempel själva framskrivandet av forskningsresultaten och muntlig framställning varit föremål för föreläsningar och workshops på doktoranddagarna. Här har alltså doktoranderna själva organiserat tillfällena för gemensamt lärande i dessa frågor.

För de doktorander som önskar ytterligare övning i att presentera och diskutera forskning erbjuder också Humanistiska fakulteten vid Stockholms universitet sedan höstterminen 2016 teman om 20 hp som utöver de ämnesinriktade kurserna också innehåller olika typer av övningar i forskningskommunikation. På temat Kroppslighet som startade ht 2016 ingår till exempel en med kurserna parallell workshop där doktoranderna lär sig att skriva texter inom olika vetenskapliga genrer och att presentera den egna forskningen i ett internationellt och tvärvetenskapligt sammanhang.

Genom institutionens samverkan med Stockholms stadsarkiv och Historiska museet kring två olika föreläsningsserier som drar en stor och varierad publik har vi också möjlighet att erbjuda våra doktorander att träna på att presentera forskning på ett lättillgängligt sätt.

Den systematiska uppföljningen och vidareutvecklingen av vår forskarutbildning, och därmed av doktorandernas förmågor och färdigheter vad gäller de mål som har avhandlats här, sker på flera nivåer vid institutionen. Institutionsstyrelsen, som är vårt centrala forum för kollegiala diskussioner och beslutsfattande vad gäller såväl utbildning som forskning, har valt att ha forskarutbildningen som en stående punkt på dagordningen. Doktorandrådets ordförande representerar doktoranderna i styrelsen och studierektor för forskarutbildningen deltar som föredragande. Olika aspekter av forskarutbildningen kommer på så sätt systematiskt upp i institutionsstyrelsen. Det är också institutionsstyrelsen som beslutar om utlysning och antagning av doktorander och som fastställer handledare och individuell studieplan för varje doktorand. Utöver institutionsstyrelsen följs forskarutbildningen upp vid de möten mellan institutionsledning, doktorander och studierektorn för forskarutbildningen som sker tre till fyra gånger per läsår. Här diskuteras främst frågor som faller under prefektens revir att besluta om, som tjänstledighet, fördelning av arbetsuppgifter och allokering av resurser inom ramen för den av institutionsstyrelsen fastslagna budgeten. Men även kvaliteten på forskarutbildningen stäms av vid dessa möten och mer specifika problem kopplade till utbildningen diskuteras. Ledningsgruppen för forskarskolan Stockholm-Uppsala som sammanträder två gånger per år går igenom, planerar och utvärderar antagning, kurser, internat och doktoranddagar. Doktoranderna har två representanter i denna grupp. Som exempel på hur ledningsgruppen följer upp och vidareutvecklar forskarutbildningen kan nämnas att doktorandrepresentanterna vid ett ledningsgruppsmöte i juni 2016 framförde önskemål om att forskarskolans verksamhet skulle utvärderas, något som kommer att ske så snart arbetet med denna självvärdering är klar. Forskarutbildningsnämnden vid institutionen, som minst en gång per år samlar handledare, doktorandrepresentanter och institutionsledningen för diskussioner om forskarutbildningen, spelar också en viktig roll när det gäller att föreslå kursutbud och ändringar i tidigare beslut och riktlinjer.

Humanistiska fakultetskansliet bidrar med viktig information om och uppdatering av nationella och lokala regler och föreskrifter gällande forskarutbildning. Kansliet granskar också regelbundet institutionernas forskarutbildning, bland annat genom att kräva in kopior av alla individuella studieplaner och de av prefekten fastställda årliga uppföljningarna. Fakultetens prefekt- och studierektorsmöten är också forum för diskussion om hur de olika regelverken bäst tillämpas och tolkas och om hur forskarutbildningen kan förbättras. Under hösten 2016 har till exempel frågan om hur handledare ska utses och handledarfrågan mer generellt stått i fokus.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas ska visa intellektuell självständighet, (konstnärlig integritet), och vetenskaplig redlighet/forskningsmässig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar. Doktoranden ska också ha nått fördjupad insikt om vetenskapens/konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningen för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande är av hög kvalitet och att doktoranderna uppnår målen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Här kommer vi att behandla frågan hur institutionen arbetar för att säkerställa att doktoranderna när de är klara med sin utbildning visar intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet; att de kan göra forskningsetiska bedömningar och har insikter om vetenskapens möjligheter och begränsningar samt vetenskapens roll i samhället. Våra viktigaste verktyg här är, på samma sätt som inom aspekterna Kunskap och förståelse och Färdighet och förmåga, de obligatoriska och valbara kurserna, doktorandseminariet, handledningen samt själva avhandlingsarbetet.

Den obligatoriska introduktionskursen inleds med att resonera kring vad det innebär att vara forskare, om alla forskare – oberoende av ämnesdisciplin – har något gemensamt, samt vilka krav som ställs på forskare. Kurslitteraturen till detta tillfälle är såväl ämnesspecifik (vad är historievetenskap) som vetenskapskritisk (vilka omständigheter har skapat dagens vetenskap). Efter kurstillfället ska doktoranderna skriva en egenreflexion över forskarrollen och rollen som historiker. Det tredje kurstillfället behandlar hur man går till väga för att avgöra vad som är bra forskning och vilka som är kriterierna för att bedöma historievetenskaplig forskning. Doktoranderna introduceras också till forskningsetiska frågor. I den skrivuppgift som är kopplad till detta kurstillfälle ska doktoranderna resonera kring kriterier för bra historisk forskning och diskutera begreppen konstruktiv kritik och etik i vetenskapliga diskussioner. Även de två avslutande kurstillfällena ägnas åt frågor om etik, vetenskaplig redlighet, självständighet och vetenskapens roll i samhället. Det näst sista kurstillfället tar upp frågor om forskningsetik och den offentliga rollen som vetenskapsperson och expert. I instruktionerna till detta kurstillfälle står följande:

”Historiska resultat kan vara kontroversiella, och historiker kan bli ombedda att besvara svåra frågor. Ibland är problemet det motsatta: att det är svårt att övertyga om att historisk forskning och dess resultat är viktiga. Hur förbereder man sig för att möta dessa båda utmaningar?”

Vid detta kurstillfälle arbetar doktoranderna med två fall och övar på att bli intervjuade och ställa svåra frågor till varandra. Vid det sista kurstillfället analyseras hur forskarens egna uppfattningar om vetenskap och kunskap påverkar forskningen och forskningsförmedlingen.

Vid det obligatoriska doktorandseminariet, som vi redan beskrivit ingående under de två föregående aspekterna, ska doktoranderna tillämpa vad de lärt sig på introduktionskursen och

frågor om etik, självständighet och redlighet diskuteras ofta, om än inte alltid i dessa termer. För stor följsamhet mot tidigare forskning eller mot vissa teorier, frågan om nyttan med de enskilda forskningsprojekten, bristen på aktiv reflexion över tidigare forskning och behovet av tydliga referenser är de vanligaste typerna av diskussionsämnen på doktorandseminariet. För de doktorander vars forskning är sådan att specifika forskningsetiska avvägningar är centrala är det handledarnas och seminarieledarnas roll att uppmärksamma doktoranderna på att de behöver fördjupa sina kunskaper i forskningsetiska frågor, i den mån de inte själv redan har gjort det. Det är sedan handledarens ansvar att se till att doktoranden tillämpar och följer de regler som finns på området. Som exempel på hur en doktorand i historia kan behöva tillämpa etiska regler i sin forskning kan vi ta en avhandling som presenterades för några år sedan. Avhandlingen baserades bland annat på asylsökandes personakter. Doktoranden hade då kodat alla namn så att det inte skulle gå att identifiera någon av dem. Endast opponent och betygsnämnd fick tillgång till koderna, för att kunna granska avhandlingens kvalitet. Ett annat exempel är en doktorand som i introduktionen till sin kommande avhandling om minoritetspolitik i Norden valt att ta upp den forskningsetiska frågan om samhällsnyttan med historisk forskning och om forskaren har att ta ansvar för de tolkningar som de som tar del av forskningen gör.

För de doktorander som vill fördjupa eller bredda sig angående forskningsetik och vetenskapens roll i samhället erbjuder Humanistiska fakulteten tvärvetenskapliga kurser på forskarutbildningsnivå. Bland dessa finns den mycket uppskattade kursen Humanioras vetenskapsfilosofi. Fakultetens utskott för forskarutbildningskurser diskuterar för närvarande om det inte vore lämpligt med en gemensam kurs i forskningsetik för humanister. Arbetet med denna självvärdering har också lett till en diskussion vid institutionen om vi inte borde ha en egen kurs i forskningsetik.

Vi följer på olika sätt systematiskt upp hela vår forskarutbildning, inklusive de mål vi här diskuterar. Vi utvärderar regelbundet kurserna inom forskarutbildningen, och studierektor och kursansvariga har till uppgift att se till att resultatet av dessa enkäter bedöms och i förekommande fall leder till förbättringar. Vid handledarkollegiet som sammanträder varje termin diskuteras varje doktorands individuella progression inom utbildningen liksom frågor som rör hela utbildningen och eventuella problem med den. Forskarutbildningsnämnden möts en gång per år och då följer handledarna, doktorandrepresentanterna, studierektor för forskarutbildningen och institutionsledningen tillsammans upp forskarutbildningen och diskuterar eventuella förändringar. Forskarskolan Stockholm-Uppsalas ledningsgrupp sammanträder också regelbundet för att tillsammans med doktorandernas representanter gå igenom antagning, kurser, internaten och doktoranddagarna. Forskarutbildningen är också, som redan har nämnts, en stående punkt på dagordningen för institutionsstyrelsen, där doktorandrådets ordförande representerar doktoranderna och studierektor för forskarutbildningen deltar som föredragande. Olika aspekter av forskarutbildningen diskuteras därmed ofta i institutionsstyrelsen. Prefekten och ställföreträdande prefekt träffar också regelbundet doktoranderna tillsammans med studierektorn för forskarutbildningen. Vid dessa möten stämmer parterna av kvaliteten på forskarutbildningen och ventilerar eventuella problem och förslag till förändringar. Som nämnts under aspekten Färdighet och förmåga bidrar också Humanistiska fakulteten med viktig information, utbildning och uppdateringar. Fakultetens möten och utbildningar för studierektorerna på forskarutbildningen utgör också ett viktigt stöd.

Arbetslivets perspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen är användbar och förbereder doktorander för ett föränderligt arbetsliv, såväl inom som utom akademien.

B. Utbildningens utformning och genomförande följs systematisk upp för att säkerställa att den är användbar och förbereder för arbetslivet. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vår forskarutbildning, där individuell handledning, kurser, seminarier, konferensdeltagande och doktorandernas egen forskning står i centrum, bidrar till generiska kunskaper vad gäller analys, argumentation, syntes och skriftlig och muntlig framställning. Forskarutbildningen ger också både breda och djupa kunskaper i historia och i historievetenskaplig forskningsmetodik. Dessa kunskaper är en tillgång för kvalificerade yrken även utanför akademien och medför i sig en förmåga till flexibilitet i yrkeskarriären.

Kvaliteten på vår utbildning i förhållande till arbetsmarknaden blir tydlig om vi granskar vad de 43 doktorander som disputerade för tio till femton år sedan (2001–2006) nu arbetar med. Undantaget de som var pensionärer eller nära pension när de disputerade arbetar alla antingen som högre tjänstemän inom offentlig sektor, som chefer inom musei- och arkivsektorn eller som forskare och lärare inom högskolesektorn. Den senare sektorn är den mest betydande, här arbetar inte mindre 25 av de disputerade från nämnda period. Två av dessa är lärare/forskare på universitet utanför Sverige. Bland tjänstemännen arbetar flertalet med forsknings- och undervisningsrelaterade frågor. Ser vi till dem som finns med i tabell 1b (disputerade 2011–2016) framträder samma mönster. Räknar man bort dem som disputerat under höstterminen 2016, och som just har kommit igång med att söka anställning eller forskningsbidrag, är tio av dem verksamma inom universitet och högskola, antingen som forskare i något forskningsprojekt eller som postdoktorer. Bland postdoktorerna är två utomlands, i Japan respektive Frankrike. En annan av postdoktorerna har efter en mycket selektiv urvalsprocess i hård nationell konkurrens antagits till spetsprogrammet Pro Futura och kommer att bli biträdande lektor på institutionen. De övriga disputerade under perioden 2012–2016 är tjänstemän inom offentlig eller privat sektor (fyra) eller museianställda (en).

Ovanstående siffror visar att vår forskarutbildning är väl anpassad för en karriär såväl inom universitetsvärlden som inom de samhällssektorer där kunskaper i historia, kritiskt tänkande och/eller generiska vetenskapliga färdigheter och förmågor att genomföra en avancerad undersökning eller utredning behövs.

Institutionen har inget formellt nätverk för disputerade forskare men vi har fortsatt kontakt med många av våra tidigare doktorander. Genom dessa kontakter och genom lärarnas och forskarnas externa uppdrag får vi information om vad de som arbetar med, eller har anställt, våra disputerade uppskattar hos dessa och vad vi kunde behöva utveckla mer. Arbetet med denna självvärdering har också fått oss att fundera på om vi inte i större utsträckning borde bjuda in våra alumner att möta våra nuvarande doktorander.

Stockholms universitet erbjuder ett alumnätverk med olika typer av seminarier och ett arbetsmatchningsverktyg, *My Career*, som kan underlätta övergången från

forskarutbildningen till arbetslivet. Avdelningen för forskningsstöd informerar om och hjälper till med bl.a. postdoktorsansökningar, och doktorander och nydisputerade har tillgång till den internationella databasen *Research Professional*. På institutionen finns också en forskningssamordnare tillgänglig för karriärrådgivning för de doktorander som så önskar. Doktoranderna har också själva varit aktiva i att orientera sig i förhållande till arbetsmarknaden och nyligen hade den årliga doktoranddagen temat karriärvägar utanför akademien.

Vad gäller frågan om systematisk uppföljning av hur vår forskarutbildning står sig i förhållande till arbetsmarknaden gäller samma principer som för uppföljning av forskarutbildningen i övrigt, det vill säga flera funktioner och instanser går regelbundet genom frågor som rör vår forskarutbildning för att se till att den håller en konstant hög nivå och är anpassad till den arbetsmarknad som finns för filosofie doktorer i historia: studierektor för forskarutbildningen, institutionsledningen, forskarutbildningsnämnden, Doktorandrådet och institutionsstyrelsen. Idéer eller problem gällande forskarutbildningens gångbarhet på arbetsmarknaden fångas upp i dessa instanser samt via lärarnas och forskarnas inom- och utomakademiska uppdrag och informella kontakterna med alumner.

Doktoranders perspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen verkar för att doktoranderna tar en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen och lärprocesser.

B. Utbildningen följs systematiskt upp för att säkerställa att doktorandinflytandet används i kvalitetssäkring och utveckling av utbildningen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Doktoranderna är tillsammans med handledarna samt den övriga akademiska staben de viktigaste samarbetsparterna när det gäller att förbättra och utveckla formerna och innehållet i forskarutbildningen.

Institutionen har valt att ha doktorandrepresentanter i alla beslutande och rådgivande organ för att säkerställa om doktorandernas aktiva deltagande i utvecklingen av forskarutbildningen och av institutionen som arbetsplats och forskningsmiljö. Representanterna fördelar sig enligt följande:

- Institutionsstyrelsen – en representant (vanligtvis ordförande i Doktorandrådet) samt en suppleant
- Ledningsgruppen för forskarskolan Stockholm-Uppsala – två representanter
- Forskarutbildningsnämnden – två representanter
- Arbetsgruppen för jämställdhet och likabehandling – en representant
- Arbetsgruppen för litteraturlistor och betygskriterier – en representant
- Arbetsgruppen för forskningsfrågor – en representant
- Antagningsnämnden för forskarutbildningen – en representant (går på tur mellan Uppsala och Stockholm)
- Skyddsombud för doktoranderna
- Humanistiska fakultetsrådet – en representant

Utöver dessa formella organ och arbetsgrupper möts också institutionsledningen, studierektor och doktorander regelbundet för överläggningar, vilket utgör ytterligare ett forum för att säkerställa att doktorandernas perspektiv tas till vara. Doktorandernas perspektiv på sin utbildning och institutionen som forskarutbildningsmiljö tas också tillvara genom de årliga medarbetarsamtal som institutionen erbjuder alla doktorander.

Doktorandernas representanter utses av Doktorandrådet, som är benämningen på doktorandernas förening. Doktorandrådet är öppet för alla doktorander vid institutionen, en styrelse bestående av 4 till 5 ledamöter väljs vid rådets årsmöte i juni. Vid samma tillfälle väljs även doktorandrepresentanter till de uppdrag som listats ovan. Doktorandrådet uppmanar aktivt nya doktorander att kandidera till olika uppdrag, då det är ett bra sätt att snabbt komma in i forskarutbildningsmiljön. Doktorandrådets verksamhet finansieras till viss del av institutionen. Doktorandråden vid de olika institutionerna vid Stockholms universitet träffas regelbundet för utbyte av erfarenheter och för att diskutera eventuella problem och utvecklingsmöjligheter på universitetets forskarutbildningar. Som ersättning för den tjänst doktorandrepresentanterna gör institutionen genom att delta i beslutsfattande och beredande organ, tillämpar vi samma principer för ersättning som gäller för fackligt arbete och ger doktorandrepresentanterna detta i form av förlängning av anställningen som doktorand.

Doktorandernas aktiva deltagande i vidareutvecklingen av forskarutbildningen, de olika läroprocesserna och institutionen som forsknings- och undervisningsmiljö sker också genom att alla doktorander bjuds in att delta i institutionens två årliga personalkonferenser, Forskardagen och Pedagogdagen, där forskningsfrågor, respektive utbildningsfrågor, diskuteras under en heldag. För doktorander vars anställningstid inte gått ut är deltagandet obligatoriskt, på samma sätt som för alla andra medarbetare.

Som exempel på doktorandernas deltagande i vidareutvecklingen av forskarutbildningen på Historiska institutionen kan nämnas arbetet med den nya allmänna studieplanen (ASP) för forskarutbildningen i historia, som började gälla i januari 2015. Arbetet genomfördes i samband med att Humanistiska fakulteten gick igenom alla fakultetens forskarutbildningsämnen i syfte att nå större samstämmighet och lika villkor samt uppdatera riktlinjer i förhållande till lokala regler. Doktorandrepresentanterna i institutionsstyrelsen och i forskarutbildningsnämnden, liksom övriga doktorander i doktorandrådet, spelade här en viktig roll för att i samarbete med studierektor för forskarutbildningen diskutera igenom det nya förslaget, som sen antogs av institutionsstyrelsen och av fakultetsnämnden.

Genom att självständigt organisera de årliga doktoranddagarna, inom ramen för forskarskolan Stockholm-Uppsala, visar doktoranderna på en hög grad av engagemang i den egna läroprocessen. Teman för dessa doktorand dagar varierar, men de knyter för det mesta an just till de examensmål som UKÄ lyft fram i denna utvärdering, såsom utbildningens bredd, planering och genomförande av forskning, forskningskommunikation och arbetsmarknadsperspektivet.

Det är institutionsledningens och studierektors ansvar att se till att doktorandernas synpunkter tas till vara och implementeras i vidareutvecklingen av forskarutbildningen. Utöver att systematiskt göra doktoranderna delaktiga i institutionens arbete med forskarutbildningen, tar institutionen, tillsammans med doktoranderna, också aktivt ansvar för doktorandernas fysiska och psykosociala arbetsmiljö. Doktoranderna utser ett eget skyddsombud som tillsammans med institutionens övriga skyddsombud och valda representanter för medarbetarna utgör Arbetsgruppen för arbetsmiljöfrågor. Arbetet leds av ställföreträdande prefekt som också är ansvarig för arbetsmiljöfrågorna på institutionen. Institutionen genomför med några års intervaller systematiska medarbetarundersökningar som fokuserar den psykosociala arbetsmiljön. Resultaten från dessa undersökningar omsätts i handlingsplaner som tas fram av arbetsgruppen för arbetsmiljöfrågor och beslutas av institutionsstyrelsen, som också fastslår vem som har ansvar för att genomföra besluten. Doktoranderna omfattas av dessa undersökningar och i analysen skiljs de ut som en egen grupp för att vi mer i detalj ska kunna uppmärksamma specifika problem kopplade till forskarutbildningen. Den senaste enkäten genomfördes 2014 och redovisades 2015. Nästa enkät beräknas till 2017 eller 2018.

Vad gäller den fysiska arbetsplatsens utformning, behandlas doktoranderna naturligtvis som alla anställda, det vill säga att de har rätt att få höj- och sänkbart arbetsbord, extra ljus, terminalglasögon och andra anpassningar vid behov. Doktoranderna har också tillgång till företagshälsovård där tre besök, oberoende av problem, kan ske utan institutionens vetskap. Företagshälsovården erbjuder psykologer, läkare, ergonomer och sjukgymnaster. Som statligt anställda har alla doktorander minst fem veckors årlig semester och institutionen uppmuntrar doktoranderna att verkligen ta ledigt från forskarutbildningen. Andra rättigheter och förmåner som följer med kollektivavtalet för statlig sektor informerar institutionen alla anställda om via en broschyr som institutionen uppdaterar varje år.

Jämställdhetsperspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens utformning och genomförande.

B. Systematisk uppföljning görs för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande främjar jämställdhet. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Historiska institutionen bedriver ett systematiskt arbete för att befrämja jämställdhet i all verksamhet, såväl i undervisningen som på arbetsplatsen. Som studenter och anställda på institutionen omfattas doktoranderna av detta arbete.

Stockholms universitets jämlikhets- och jämställdhetsplan slår bland annat fast att vi ska eftersträva jämn könsfördelning (minst 40 % av varje kön i en given grupp) på alla områden, även bland studenterna. Vi ska också verka för att vår arbetsplats passar alla anställda oavsett kön och att alla anställda har möjligheten att förena arbete och ansvar för familj. Universitetets plan för lika rättigheter och möjligheter framhåller att studenter ska bemötas likvärdigt och på ett respektfullt sätt och att de ska slippa bedömas utifrån fördomar och stereotypa föreställningar. Sexuella trakasserier eller andra slag av trakasserier ska inte förekomma.

På institutionen konkretiserar vi universitetets riktlinjer och våra egna mål för jämställdhet och likabehandling i tre olika handlingsplaner: en för jämställdhet och jämlikhet som spänner över tre år, en för studenters lika rättigheter och möjligheter som spänner över ett år och gällande trakasserier eller sexuella trakasserier. Dessa lokala dokument formuleras av vår arbetsgrupp för jämställdhet och likabehandling där doktoranderna har en representant. Denna arbetsgrupp är det främsta forumet för att lyfta frågor om jämställdhet inom forskarutbildningen. Sådana frågor kan därefter tas upp i de instanser eller av de personer som är ansvariga för det område som frågan berör. Som exempel på hur arbetsgruppen för jämställdhet och likabehandling aktivt integrerar doktorandernas synpunkter på forskarutbildningens utformning och genomförande kan nämnas framtagandet av den ovan nämnda handlingsplanen vid sexuella trakasserier som antogs av institutionsstyrelsen i november 2016. Under arbetet med planen förde doktoranderepresentanten i arbetsgruppen systematiskt vidare de olika förslagen till doktorandrådet så att hela rådet kunde få tillfälle att diskutera frågan och vara delaktiga i det förslag som sedan antogs.

Vad gäller institutionens förmåga att inom forskarutbildningen leva upp till målet om jämn könsfördelning som universitetet ställt upp kan vi konstatera att bland dem som disputerade vid vår institution under åren 2011–2016 (tabell 1b) var 41 % kvinnor. Denna andel har i princip varit konstant under de sista femton åren. Av de aktiva doktoranderna, om vi definierar dessa som de som utnyttjar en arbetsplats på institutionen eller deltar i doktorandseminarierna och framskriver i sitt avhandlingsarbete, är också ca 40 % kvinnor.

Vår tolkning av universitetets mål om jämn könsfördelning på alla områden handlar inte bara om könsfördelningen inom doktorandgruppen utan också om att doktoranderna under sin forskarutbildning ska möta såväl kvinnor som män som lärare, handledare och seminarieledare. Vad gäller lärare på de obligatoriska kurserna som ges inom ramen för

forskarskolan Stockholm-Uppsala är det målet uppfyllt, under de sista åren med en viss övervikt för kvinnor bland lärarna. För doktorandseminariet vid institutionen gäller samma sak, sett över några års tid. Bland handledarna kan vi konstatera att ca 30 % är kvinnor. Vid de handledartillsättningar som sker framledes kommer vi därför särskilt att ta jämställdhetsperspektivet i beaktande. Vi kommer också under vårterminen 2017 att påbörja en diskussion inom handledarkollegiet och med doktorandernas representanter för att ta fram tydliga kriterier för hur handledare ska utses. Vikten av att doktoranderna ska möta både vetenskapskvinnor och vetenskapsmän som handledare kommer här att vara en viktig aspekt i denna diskussion.

Målet om en arbetsplats som passar alla och som ger möjlighet att förena arbete och familj, försöker vi på institutionen leva upp till genom att arbeta för en vänlig arbetsplats där alla är medvetna om hur viktigt det är att lyssna på varandra och bete sig artigt och professionellt på arbetsplatsen. Våren 2016 hade vi denna punkt uppe på personalkonferensen och med hjälp av en konsult diskuterade vi ingående frågan om hur vi kan bemöta varandra på ett öppet och vänligt sätt på vår arbetsplats. Doktoranderna var som vanligt inbjudna att delta. Många medarbetare uppskattade denna enkla övning för att skapa ett trevligare arbetsklimat. Angående föräldradighet och andra möjligheter till tjänstledighet kopplade till föräldraskap, tillämpar vi gällande lagar och regler. Vår jämställdhetsplan säger också att vi ska sträva efter att inte ska lägga möten, seminarier eller andra aktiviteter på andra tider än måndag till fredag mellan kl. 9 och kl. 17.

Institutionens jämställdhetsplan slår också fast att institutionen varje år ska anordna en obligatorisk aktivitet på temat jämställdhet eller likabehandling. Under 2016 bestod denna aktivitet i en diskussion och presentation av hur vi på institutionen ska agera vid sexuella trakasserier. År 2017 kommer jämställdhets- och jämlikhetsaktiviteten på höstens personalkonferens att handla om hur vi kan arbeta för att alla studenter/doktorander ska känna sig inkluderade och våga vara delaktiga i våra seminarier. Jämställdhetsplanen slår tillika fast att institutionens nästa psykosociala medarbetarenkät ska genomföras på ett sådant sätt att eventuella skevheter i mäns och kvinnors arbetsbelastning, arbetsuppgifter, möjligheter att styra över de egna arbetsuppgifterna och upplevelser av bekräftelse, rättvisa och jämställdhet på arbetsplatsen framkommer.